

Veterinærinstituttet
Postboks 64
1431 ÅS

Deres ref

Vår ref

Dato

-

29.01. 2026

Statsbudsjett 2026 - Tildelingsbrev Veterinærinstituttet

Landbruks- og matdepartementet (LMD) viser til Prop. 1 S (2025–2026) for LMD og Innst. 8 S (2025–2026) som ble behandlet av Stortinget 19. desember 2025. I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og LMDs styringssignaler til Veterinærinstituttet for 2026. Vi ber om at tildelingsbrevet distribueres til styret for Veterinærinstituttet, og at eventuelle uklarheter tas opp så snart som mulig. Eventuelle endringer, inkludert bevilgningsendringer, formidles gjennom supplerende tildelingsbrev i 2026.

Tildelingsbrevet for 2026 består av følgende deler:

1. Innledning	1
2. Mål og hovedprioriteringer.....	2
3. Andre føringer og krav	5
4. Budsjettvedtak	7
5. Fullmakter for budsjettåret 2026.....	8
6. Rapportering	8
7. Styringskalender.....	8

1. Innledning

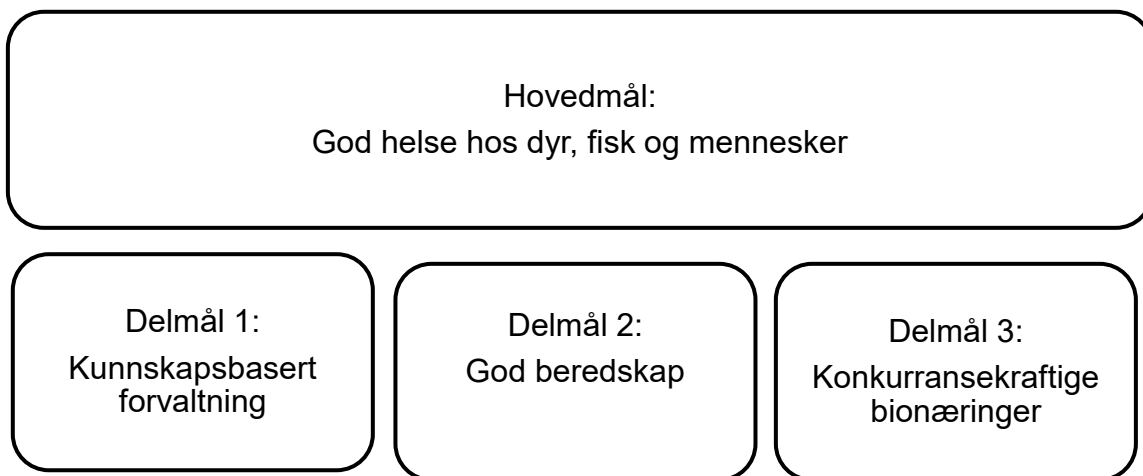
Tildelingsbrevet skal ses i sammenheng med gjeldende hovedinstruks for Veterinærinstituttet. Hovedinstruksen angir virksomhetsledelsens myndighet og ansvar, og hvilke krav departementet stiller til systemer, rutiner og styringsprosesser i virksomheten, samt krav til rapportering.

Mål- og resultatstyring er det overordnede styringsprinsippet i staten, og departementets oppfølging og styring av Veterinærinstituttet er innrettet etter dette prinsippet.

2. Mål og hovedprioriteringer

Målene for landbruks- og matsektoren og regjeringens hovedprioriteringer for 2026 kommer frem av Prop. 1 S (2025–2026) fra Landbruks- og matdepartementet. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap for å bidra til god måloppnåelse og godt kunnskapsgrunnlag for politikktutforming.

Veterinærinstituttet har følgende hovedmål og delmål:

Rapporteringskrav til Veterinærinstituttet er samlet som vedlegg til tildelingsbrevet, inkludert nærmere beskrivelse av resultatindikatorer for de tre delmålene.

2.1 Prioriteringer innen kunnskapsutvikling, formidling og beredskap

Veterinærinstituttets arbeid med kunnskapsutvikling, formidling og beredskap skal, i et én helse-perspektiv, bidra til god dyrehelse, dyrevelferd, fôr og mattrygghet, og til at ny kunnskap blir tilgjengelig for næring og forvaltning.

Tildelingen skal nyttes til arbeid med kunnskapsutvikling, rådgiving, diagnostisk arbeid og laboratoriestøtte for å forebygge, oppklare og håndtere alvorlige smittsomme sykdommer hos tamme og ville landdyr, og sykdom som smitter mellom dyr og menneske (zoonoser). Kunnskap knyttet til sammenhengen mellom dyrehelse, helsen til mennesker og tilstanden til økosystemene de lever i (én helse), er en sentral del av dette.

Den gode landdyrhelsa i Norge blir kontinuerlig utfordret. Veterinærinstituttet må videreutvikle kompetansen knyttet til helserisiko for dyr og mennesker som kan følge av globalisering og klimaendringer. Dette må sees i sammenheng med FNs bærekraftsmål om at fattigdom og sult skal utryddes, og at god helse, rent vann og gode sanitærforhold skal sikres. På dette området er det viktig at Veterinærinstituttet samarbeider med relevante kunnskapsmiljøer.

Tildelingen fra kap. 1135, post 50, kan i tillegg til å dekke forvaltningsstøtten, også gå til å dekke investeringer innen IKT, utstyr og infrastruktur, herunder eiendomsforvaltning m.m.

2.1.1 Kunnskapsbasert forvaltning

Veterinærinstituttet skal prioritere utvikling av uavhengige, vitenskapelige og faglige råd som setter myndighetene i stand til å utvikle regelverk og øvrige virkemidler. Rådene skal understøtte håndtering og forebygging av sykdom hos dyr, i tillegg til helseskadelige stoffer og smittestoffer i mat og fôr. Veterinærinstituttet skal også bidra i arbeidet med utviklingen av bærekraftige matsystemer.

Det er økende behov for kunnskap om dyrevelferd. Veterinærinstituttet skal bidra med kunnskap i oppfølgingen av Meld. St. 8 (2024–2025) *Dyrevelferd*. Videreutvikling av dyrevelferdsregelverket og bedre driftssystemer krever kunnskap og kompetanse hos både privatpersoner og profesjonelle aktører. Veterinærinstituttet er et viktig kompetansemiljø, og skal bidra til å identifisere kunnskapshull og utvikle kunnskap som kan fremme dyrevelferd, inkludert videreføring av forvaltningsstøtte innenfor veterinær rettsmedisin. Som et ledd i oppfølgingen av dyrevelferdsmeldingen tildeles Veterinærinstituttet 3 mill. kroner for 2026. Midlene skal benyttes til en helhetlig kunnskapsoppsummering om alternativer til dyreforsøk og arbeid med 3R i Norge i samarbeid med relevante aktører. Konkrete føringer for oppgaven vil komme i et eget brev på et senere tidspunkt.

Det er sentralt å videreutvikle samhandlingen mellom aktørene i matforvaltningen, både offentlige aktører, kunnskapsorganisasjoner og næringen. Mattilsynet er Veterinærinstituttets viktigste samarbeidspartner, og instituttet skal legge vekt på å bidra til kunnskapsbasert forvaltning ved å møte de løpende behovene Mattilsynet har for kunnskap, råd og laboratoriestøtte på instituttets kjerneområder.

Arbeidet med digitalisering, herunder utvikling og integrering av digitale løsninger for bedre og raskere informasjonsutveksling, skal fortsatt prioriteres. I det digitale utviklingsarbeidet er det viktig med god dialog med samarbeidspartnere som Mattilsynet.

Instituttet skal overvåke sykdom hos villlevende dyr som kan smitte til andre villlevende dyr, husdyr eller mennesker, herunder forhold som kan være drivere for utvikling av smittsomme sykdommer.

Instituttet skal prioritere arbeidet med å kartlegge utbredelsen av Chronic wasting disease (CWD), og gi råd om tiltak. Veterinærinstituttet skal også bidra i arbeidet med å forebygge smitte av afrikansk svinepest, og oppfølging av tiltak mot villsvin.

I et én helse-perspektiv blir det stadig viktigere å overvåke og ha god kunnskap om sykdommer som kan overføres mellom dyr og menneske (zoonoser). Instituttet er en viktig forvaltningsstøtte og kunnskapsleverandør på antimikrobiell resistens (AMR). Kunnskapsutvikling, overvåking og rådgiving på dette fagområdet vil være sentralt også i

2026. Landbruks- og matdepartementet har besluttet at Norge skal levere data om zoonoser, antimikrobiell resistens og forbruk av antimikrobielle midler til FAOs rapporteringsplattform InFARM. Veterinærinstituttet er oppnevnt som nasjonalt kontaktpunkt for InFARM.

Som oppfølging av regjeringens nye nasjonale én-helse-strategi mot AMR, forventes instituttet å bidra i arbeidet med å utvikle en handlingsplan innenfor Landbruks- og matdepartementets sektoransvar.

Overvåking, antimikrobiell resistens, sykdomsutbrudd, epidemier og nye helsetrusler krever internasjonal samhandling mellom land og institusjoner. Veterinærinstituttet skal videreutvikle den internasjonale aktiviteten på sitt fagområde, blant annet gjennom samarbeid med Norad.

2.1.2 God beredskap

Veterinærinstituttet skal levere relevant kunnskap for å forebygge og begrense helsetrusler mot dyr, fisk og mennesker. Det innebærer å bidra med kunnskap og kompetanse til aktuelle aktører, slik at mulige helsetrusler kan avverges. Dette krever overvåkning og diagnostikk av høy kvalitet og nødvendig omfang, samt relevant forskning. I tillegg skal instituttet være i stand til å gjøre gode risikovurderinger. Instituttet sitt arbeid for god beredskap skal i hovedsak rettes mot meldepliktige/listeførte sykdommer definert i forskrift, og andre alvorlige kjente og ukjente tilstander. Videre, for å kunne forutse og oppdage eventuelle nye smitte- og sykdomssituasjoner, skal instituttet også ha diagnostikk på ikke-listeførte sykdommer.

Beredskapsarbeidet skal innrettes med sikte på å:

- **forutse** den nasjonale og internasjonale helsesituasjonen gjennom overvåking og analyse,
- **forebygge** ved å etablere beredskapsplaner og gjennom å forstå sykdomsmekanismer og risikofaktorer,
- **oppdage** og ha kunnskap om eventuelle smitte- og sykdomssituasjoner og
- **bekjempe** sykdommer ved å yte bistand til Mattilsynet med råd, analyser og diagnostikk.

2.1.3 Konkurranseskraftige bionæringer

Veterinærinstituttet skal støtte myndigheter, produsenter og næringsliv i å videreutvikle bærekraftig produksjon og uttak av biomasse fra land og hav, herunder økt utnyttelse av biologiske ressurser i sirkulære kretsløp.

Veterinærinstituttet skal bidra til oppfølging av samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr gjennom å utvikle kunnskapsgrunnlag for regelverksutvikling, og på den måten økt utnyttelse av restråstoff og biprodukter fra land og hav til fôr og fôrproduksjon. Tilsvarende skal instituttet gi kunnskapsbaserte faglige råd som støtter opp under samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi, og med det overgangen til en mer sirkulær økonomi.

Omstillingen til mer sirkulære verdikjeder fordrer regelverk og standarder som gir trygg gjenbruk i mat- og fôrkjeden. Veterinærinstituttet skal bidra med kunnskap som støtter opp

under dette. Videre skal instituttet bidra til dokumentasjon og oppdaterte risikovurderinger for å ivareta norske interesser i regelutviklingen i EU. Det vises til tilsvarende føringer i tildelingsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet.

2.1.4. Forskning, innovasjon og kompetanseutvikling

Forskning, innovasjon og kompetanseutvikling skal bidra til å nå de landbruks- og matpolitiske hovedmålene.

Departementet legger til grunn at Veterinærinstituttet benytter midler på en målrettet måte, at kunnskap og kompetanse gjøres tilgjengelig for næring og forvaltning, og at instituttet legger vekt på samspill med andre for å bidra til en effektiv og robust instituttsektor.

Det forventes også at instituttet skal delta i internasjonalt forskningssamarbeid med sikte på nettverksbygging og økt kvalitet i egen forskning. Veterinærinstituttets aktive rolle i det europeiske partnerskapet EUPAHW (European Partnership on Animal Health and Welfare) er særlig sentralt.

3. Andre føringer og krav

Regjeringens fellesføringer

Følgende tre fellesføringer gjelder for 2026:

Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Veterinærinstituttet skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Instituttet skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Veterinærinstituttet skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Veterinærinstituttet skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller

opplæring i 2026 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2026. Virksomheten skal også omtale utviklingen i 2026 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2025.

Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Instituttet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer, skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Instituttet skal i årsrapporten for 2026 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Veterinærinstituttet skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2026 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

Rundskriv D-1/26 gir en forklaring på hvordan fellesføringene skal forstås og hvordan resultatene skal framstilles i årsrapportene.

Sikkerhets- og beredskapsforum

Landbruks- og matdepartementet har etablert et sikkerhets- og beredskapsforum for toppledelsen i landbruks- og matforvaltningen. I forumet deltar instituttet med administrerende direktør, i tillegg nødvendige fagressurser til forumets arbeid.

Veterinærinstituttet må også være forberedt på å stille med nødvendige fagressurser ifm. etableringen av en felles rådsstruktur for beredskapsplanlegging og tilstandsvurderinger på nasjonalt nivå for å sikre kontinuitet og systematikk i beredskapsarbeidet i sivile sektorer.

Totalforsvarsåret 2026

Det vises til LMD sitt brev av 18. desember 2025 til virksomheten om oppfølging av Totalforsvarsåret 2026. I tillegg til å delta i relevante planlagte aktiviteter som følge av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap sin tiltaksplan for året, er det viktig at virksomheten også planlegger og gjennomfører selvstendige og relevante aktiviteter som bidrar til å nå hovedmålet og de fem delmålene for Totalforsvarsåret. Det vises for øvrig til hovedinstruksens omtale av sikkerhet og beredskap.

Vitenskapskomiteen for mat og miljø

Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) gir viktige bidrag til en kunnskapsbasert forvaltning. Departementet forutsetter at Veterinærinstituttet legger til rette for at medarbeidere kan delta i komiteer og fagpaneler tilknyttet VKM.

Satsingsforslag for 2028

Skisse for eventuelle kandidater til satsingsforslag for budsjettåret 2028, sendes departementet medio juni som grunnlag for videre dialog og drøfting. Frist for å sende satsingsforslag til departementet er 1. november 2026.

Satsingsforslag som sendes LMD bør være av en viss beløpsmessig størrelse og det må komme frem om forslag er et engangstiltak eller et varig tiltak. Mindre satsinger og omprioriteringer forutsettes dekket innenfor virksomhetens gjeldende budsjett.

I arbeidet med satsingsforslag legges det vekt på tiltakets samfunnsøkonomiske lønnsomhet og andre krav knyttet til utredningsinstruksen. Forslag bør kunne knyttes til tiltak som bidrar til å nå mål og prioriteringer i regjeringens *Plan for Norge, tiltak som bidrar* til å frigjøre budsjettmidler og arbeidskraft eller som gir økt produktivitet, samt tiltak med juridiske eller praktiske bindinger.

Departementets underliggende virksomheter oppfordres til å vurdere om det ligger til rette for å samarbeide med andre virksomheter i og utenfor egen sektor om felles løsninger – ikke minst gjelder dette på digitaliseringsområdet.

4. Budsjettvedtak

Følgende beløp stilles til disposisjon for Veterinærinstituttet i 2026:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1135	50	Veterinærinstituttet Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap	121 494 000

Sammenlignet med saldert budsjett for 2025 er bevilgningen økt som følge av lønns- og prisvekst, samt 3 mill. kroner til utarbeidelse av en kunnskapsoppsummering om alternativer til dyreforsøk. Bevilgningen er samtidig redusert noe som følge av effektivitetsforventninger m.m. i driften av instituttet.

Tildelt beløp blir overført til instituttets konsernkonto 7694 05 12030 etter følgende utbetalingsplan:

- primo februar med kr 40 498 000
- primo mai med kr 40 498 000
- primo oktober med kr 40 498 000

Utbetalingsplanen kan justeres dersom det er nødvendig av hensyn til instituttets likviditet. Det tas forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av endringer i statsbudsjettet for 2026.

Grunnbevilgning til Veterinærinstituttet vil bli overført fra Norges forskningsråd, og instituttet vil motta kopi av tildelingsbrev fra LMD til Norges forskningsråd.

Det forutsettes at instituttet, i tillegg til de direkte lønnsutgiftene, også dekker indirekte lønnsutgifter som arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse. Arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse betales direkte.

5. Fullmakter for budsjettåret 2026

Veterinærinstituttet får med dette fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten forutsetter at vilkårene i Finansdepartementets rundskriv R-110, punkt 2.3 er oppfylt. For alle avtaler utover budsjettåret må virksomheten nøye vurdere behovet for oppsigelsesklausuler. Departementet understreker at det ikke er anledning til å inngå lånelignende avtaler i strid med Grunnloven og Bevilgningsreglementet.

Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor er for tiden under revisjon. Det kan forventes justeringer i retningslinjer for leieavtaler, og LMD vil komme tilbake til dette i 2026. Inntil videre er beløpsgrensen for når det er obligatorisk å benytte Statsbygg som rådgiver ved inngåelse av leieavtaler i markedet på 30 mill. kroner. I de tilfeller hvor summen av fremtidige leieforpliktelser er på 100 mill. kroner eller mer (inkludert eventuelle opsjoner), skal saken forelegges Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet for uttalelse.

6. Rapportering

Kravene til årsrapporten kommer frem av hovedinstruksen og konkretiseres i vedlegg 1 i dette tildelingsbrevet. Årsrapporten for 2026 har frist for oversendelse til LMD og NFD den 15. mars 2027. Instituttet skal sende årsregnskapet til LMD og NFD, med kopi til Riksrevisjonen, så snart dette er ferdigstilt og senest i februar 2027.

Årsrapport sendes LMD elektronisk (postmottak@lmd.dep.no) med kopi til NFD og Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

7. Styringskalender

Oversikten under viser tentative datoer for etatsstyringsmøter samt frister for rapportering.

Måned	Aktivitet	Dato
Januar/februar	Avslutning statsregnskap 2025 Innspill til RNB 2026	Frist kommer i eget brev 15. februar
Mars	Årsrapport 2025	15. mars
Mai	Etatsstyringsmøte vår Oppdaterte nøkkeltall nettobudsjetterte	19. mai 29. mai
Juni	Innspill til Prop. 1 S Forslag til satsingsforslag år 2028	15. juni 15. juni
Oktober	Regnskapsrapport 2. tertial	1. oktober
November	Satsingsforslag 2028 Etatsstyringsmøte høst	1. november 27. november

Hanne Yssen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Gry Færevik
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
Nærings- og fiskeridepartementet
Riksrevisjonen

Vedlegg:
Rapporteringskrav til VIs årsrapport

Vedlegg: Rapporteringskrav Veterinærinstituttet

Veterinærinstituttets årsrapport skal gi en helhetlig og dekkende beskrivelse av instituttets virksomhet, ressursbruk og resultater foregående år. Den skal svare på LMDs krav og forventninger i tildelingsbrev og hovedinstruks, og virksomheten skal i årsrapporten vurdere virksomhetens bidrag til måloppnåelse.

KAP. 1 LEDERS BERETNING

- Overordnet vurdering av årets samlede resultater, måloppnåelse og ressursbruk
- Sentrale prioriteringer gjennom året
- Signatur av administrerende direktør og styreleder

KAP. 2. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

- Presentasjon og vurdering av utvalgte hovedtall (volumtall og nøkkeltall)

Nøkkeltall:

- Endring i ikke inntektsført bevilgning av total bevilgning for året
- Total ikke inntektsført bevilgning av total bevilgning for året
- Husleiekostnader av totale driftskostnader
- Lønnskostnader av totale driftskostnader
- Lønnskostnader pr. utførte årsverk
- Årets resultat på oppdragsvirksomheten mot totale oppdragsinntekter
- Faktureringsgrad totalt (inntektsgivende timer/tilgjengelige timer)
- Faktureringsgrad oppdrag (oppdragstimer/tilgjengelige timer)
- Oppdragstimer per avtalte FoU-årsverk

Volumtall

- Antall ansatte
- Utførte årsverk
- Øvrige volumtall som instituttet ønsker å få frem

KAP. 3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

VLs hovedmål og delmål danner utgangspunktet for instituttets faglige rapportering. Årsrapportens kap. 3 skal gi en samlet vurdering av måloppnåelse, resultater, prioriteringer og ressursbruk. Resultatindikatorene er viktige elementer i vurderingen av måloppnåelse, men annen relevant informasjon bør også trekkes inn. Sammen med informasjon fra evalueringer m.m. skal det gis et dekkende bilde av aktiviteter, oppnådde resultater og effekter av disse hos VLs målgrupper. Der det er hensiktsmessig skal årsrapporten presentere tidsserier med talldata, som kommenteres.

1. Hovedmål: God helse hos dyr, fisk og mennesker

Veterinærinstituttets aktivitet kan sammenfattes i begrepet «én helse».

VIs hovedoppgave innen én helse er å generere kunnskap om og å opprettholde god beredskap mot sykdom som truer helse og velferd for landdyr og fisk, og mot sykdom som kan overføres til mennesker.

2. Delmål: Kunnskapsbasert forvaltning

Indikator: Aktiviteter rettet mot forvaltningen.

Indikatoren skal gi en oversikt over aktiviteter rettet mot forvaltningen, eksempelvis råd, høringer og andre formidlingsaktiviteter innen områdene fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet.

Indikator: Brukerundersøkelse hos sentrale brukere i forvaltningen

Brukerundersøkelse hos sentrale brukere i forvaltningen, for vurdering av kvalitet og relevans av VIs arbeid og innspill.

3. Delmål: God beredskap

VI skal levere relevant kunnskap for å forebygge og begrense helsetrusler mot dyr, fisk og mennesker. VI skal ha ressurser og kapasitet til å være forberedt på uønskede hendelser, og ha evne til å redusere negative effekter og begrense skadevirkningene dersom slike hendelser skulle inntreffe.

Indikator: Vurdering av VIs beredskapsevne og håndtering av sykdomsutbrudd

Indikatoren kan synliggjøre hvordan VI arbeider med systemutvikling og forebyggende tiltak, samt gi konkrete eksempler på håndtering av sykdomsutbrudd. Det gis en beskrivelse og vurdering av beredskapssystemer, samt relevante og konkrete beredskapsaktiviteter i VI. I tillegg gis en vurdering av hvordan beredskapen har fungert i løpet av året og hva som har vært prioritert. Større øvelser bør gjennomføres med bruk av kvalifiserte eksterne observatører. Indikatoren kan referere til og ta utgangspunkt i:

- Beredskapsøvelser – antall og hvordan de har fungert (se også punkt 4)
- Referansefunksjoner og sammenlignende laboratorieprøvninger
- Diagnostikk på meldepliktige sykdommer
- Dekker beredskapen nasjonale beredskapsbehov godt?
- Svartid (for indikatorprøver)
- Tiltak ved mistanke om sykdom

Indikatoren kan utdypes med casebeskrivelser og vurderinger.

Indikator: Vurdering av kvalitet og relevans, samt ressursbruk på overvåkingsprogrammer
Det gis en statusbeskrivelse av de overvåkingsprogrammer som VI er involvert i med VIs vurdering av kvalitet og relevans av samt ressursbruk på disse. Det gis i tillegg en beskrivelse av VIs arbeid med innhold i og omfang av overvåkingsprogrammene, og en vurdering av VIs gjennomslagskraft hos relevante aktører, som Mattilsynet og andre.

4. Delmål: Konkurranseskraftige bionæringer

VI skal drive kunnskapsbasert rådgiving og formidling mot aktuelle brukere i bionæringene.

Indikator: Volum oppdragsprosjekter fordelt på næringer og tema

Indikatoren gir en oversikt over volum på oppdragsprosjekter og samarbeidsprosjekter med næringene. Forskningsprosjekter betalt av FHF inkluderes også. Relevante prosjekter kan trekkes fram.

Indikator: Aktiviteter rettet mot næringslivet

Det gis en oversikt over VIs aktiviteter for å formidle kunnskap og gi råd om forebygging og sykdomshåndtering til aktuelle brukere i bionæringene.

5. Måloppnåelse for alle de tre delmålene

Indikator: Status for og endring i forekomst av relevante sykdommer

Indikatoren vil dokumentere at VI utfører grunnleggende aktiviteter for å oppfylle sitt samfunnsoppdrag.

VI skal frembringe en oversikt over status for og endring i forekomst av meldepliktige sykdommer og andre alvorlige tilstander innen fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet. Oversikten følges av en beskrivelse av hovedutfordringer i året som har gått.

Indikator: Egenvurdering av kvalitet og relevans av VIs forskning og kunnskapsproduksjon

Indikatoren vil gi god oversikt over grunnleggende aktiviteter i VI knyttet til forskning og kunnskapsproduksjon.

VI skal gi en oversikt over og gjøre en egenvurdering av sin forskning og kunnskapsproduksjon. Det innebærer å vurdere kvalitet og relevans i egne leveranser og å synliggjøre konsekvenser av de prioriteringer som er gjort. Følgende faktorer skal trekkes inn:

- Ressursinnsats (for eksempel arbeidstimer m.m.) innen FoU fordelt på grunnbevilgning, forvaltningsstøtte og bidragsstøtte, samt fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet.
- Antall publikasjoner av ulike kategorier innen fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet.
- Antall PhD innen fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet.
- Formen på det internasjonale samarbeidet, for eksempel antall møter og internasjonale relevante komiteer VI deltar i, også en kvalitativ vurdering av ressursbruk og relevans av samarbeid og internasjonal deltakelse.
- Tilslag og karakterer fått på ulike konkurransearenaer.

KAP. 4 STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

Sikkerhet og beredskap, jf. hovedinstruksens punkt 4 og 10

- Antall gjennomførte øvelser med en kort beskrivelse av type øvelse.
- Antall gjennomførte risiko- og sårbarhetsanalyser, med en kort beskrivelse av området analysen dekker (dette rapporteringskravet følger blant annet av

sikkerhetsloven, e-forvaltningsforskriften og instruks for departementets arbeid med samfunnssikkerhet mv.).

Veterinærinstituttet vil i løpet av 2026 bli bedt om en særskilt rapportering knyttet til forebyggende sikkerhet.

Digitalisering, jf. hovedinstruksens punkt 9

- Andel av virksomhetens tjenester som retter seg mot eksterne brukere (f.eks. nærings-drivende, innbyggere og forvaltning) som er digitalisert, og i hvilket omfang de digitaliserte tjenestene brukes (volum og brukergrupper).
- En vurdering av effekter av nyere IKT-løsninger internt i virksomheten og hos brukere.

Riksrevisjonssaker

Det skal gis en omtale av eventuelle merknader fra Riksrevisjonen og hvordan disse er fulgt opp (finansiell revisjon, forvaltningsrevisjon og etterlevelserevisjon).

Personalforvaltning, jf. hovedinstruksens punkt 8

- Status og utvikling på følgende: menn og kvinners lønn på ulike stillingsnivåer (andel av hvert kjønn og antall totalt på hvert nivå), status og utvikling i antall ansatte fordelt på kjønn, antall avtalte og utførte årsverk, frivillig og ufrivillig deltid, midlertidig ansatte fordelt på kjønn, foreldrepermisjoner fordelt på kjønn og legemeldt sykefravær fordelt på kjønn og en oversikt over sentrale personalpolitiske tiltak.
- Status og utvikling på blant annet antall ansatte, antall avtalte årsverk og antall utførte årsverk, frivillig og ufrivillig deltid, midlertidig ansatte og sykefravær fordelt på kjønn (jf. tabell i vedlegg).
- Antall lærlinger i virksomheten, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag. I tillegg skal det oppgis hvilket opplæringskontor virksomheten er knyttet til.
- En vurdering av sammenhengen mellom mål, tiltak og konkrete resultater i arbeidet med HMS, jf. krav i arbeidsmiljøloven om et systematisk HMS-arbeid.

Regjeringens fellesføringer

Rundskriv D-1/26 gir en forklaring på hvordan fellesføringene skal forstås og hvordan resultatene skal fremstilles i årsrapporten.

Effektiv ressursbruk

VI skal sikre at ressursbruken i virksomheten er effektiv jf. § 4. i Reglementet for økonomistyring i staten.

Talldata:

- Lønnskostnader av totale driftskostnader
- Lønnskostnader per utførte årsverk
- Husleiekostnader av totale driftskostnader
- Administrativt ansatte

- Opprettholdelsesgrad (forholdet mellom årets investeringer og avskrivninger)

Kvalitativt:

- Omtale av gjennomførte tiltak for å sikre effektiv drift

Økonomisk robusthet

Resultatkrav: Instituttets årlige driftsresultat skal være tilfredsstillende, og instituttet skal ha en tilstrekkelig virksomhetskapi tal.

Talldata:

- Virksomhetskapi tal
- Resultat på oppdragsvirksomheten mot inntektene fra denne aktiviteten
- Inntektenes utvikling fordelt på de ulike finansieringskildene
- Driftsresultat
- Faktureringsgrad
- Fakturerte timer per forskerårsverk

Kvalitativt:

- Vurdering av instituttets økonomiske robusthet og behov for eventuelle tiltak
- Vurdering av om virksomhetskapi talen er på et hensiktsmessig nivå ut fra VIs behov

KAP. 5 VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

- Overordnet beskrivelse av forhold i og utenfor virksomheten som kan ha betydning for virksomheten samt mulige konsekvenser for måloppnåelse og resultater på lengre sikt.

KAP. 6 REGNSKAP

Det vises til punkt 4.4 i hovedinstruksen for overordnede krav til årsregnskapet. For øvrig skal ledelseskomentarene inneholde styreleders vurderinger av vesentlige forhold ved årsregnskapet og knyttes til innholdet i alle oppstillinger som inngår i årsregnskapet jf. bestemmelsene punkt 3.4.3.1. Kommentarene skal begrenses til forhold som er av vesentlig betydning for å kunne vurdere instituttets regnskap og økonomiske stilling. Årsregnskapet avlegges ved styreleders signatur på ledelseskomentarene til årsregnskapet.

Styreleder skal bekrefte at:

- regnskapet er avlagt i henhold til Bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og eventuelle krav fra LMD.
- årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Styreleder skal gi vurderinger av:

- vesentlige forhold ved det avlagte årsregnskapet.

- trender og utvikling i sentrale utgifts- og inntektsarter, gjerne knyttet til beregnede nøkkeltall.
- gjennomførte investeringer.
- vesentlige endringer i regnskapsposter sammenlignet med tidligere perioder.
- utvikling i avsatte midler (gjelder avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet og ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer).
- resultatet fra oppdragsvirksomheten og utviklingen i virksomhetskapitalen.

Styreleder skal i tillegg opplyse om revisjonsordningen, og hvor og når revisjonsberetningen blir publisert.

Tertialrapportering

Veterinærinstituttet skal rapportere regnskap til departementet etter 2. tertial innen 1. oktober hvert år (tilstanden pr. 31. August). Regnskapet være i tråd med SRS, men forenklet i forhold til en fullstendig årsrapportering. Tertialrapportering skal inneholde:

- Ledelseskommentarer ved administrerende direktør
- Resultatregnskap med budsjett for aktuelt tertial og for året totalt
- Balanse
- Notene 1, 2, 5, 7, 8, 14 og 17
- Gruppert saldobalanse som viser overgangen fra konti til regnskapslinjer

Registreringsskjemaer for personalområdet

Tabellene under skal benyttes i årsrapporten i rapporteringen på personalområdet, med ev. tilpasning til de stillingstitler som benyttes i virksomheten:

		Kjønn					Lønn		
		Antall menn	Andel menn (%)	Antall kvinner	Andel kvinner (%)	Antall totalt	Menn (gjennomsnitt)	Kvinner (gjennomsnitt)	Kvinnens lønn som andel av menns lønn (%)
Totalt i virksomheten	I år								
	I fjor								
Toppleidelse (eks. direktører)	I år								
	I fjor								
Mellomledelse (f.eks. avdelingsledere)	I år								
	I fjor								
Kategori 1 (f.eks. seniorrådgivere)	I år								
	I fjor								
Kategori 2 (f.eks. rådgivere)	I år								
	I fjor								
Kategori 3 (f.eks.	I år								

førstekonsulenter)	I fjor								
Kategori 4 (f.eks. sekretærer)	I år								
	I fjor								
Evt. timelønnte i virksomheten	I år								
	I fjor								

Deltid		Midlertidig ansettelse		Foreldrepermisjon	
Menn %	Kvinner %	Menn %	Kvinner %	Menn %	Kvinner %

Legemeldt sykefravær		Tiltak	
Menn %	Kvinner %	Menn %	Kvinner %

Veiledning til tabellene:

Stillingsnivåer:

Når det gjelder kjønnsbalanse og lønn, er det viktig å se hvordan dette kan variere på ulike nivåer i virksomheten. Akkurat hvilke kategorier av stillinger som benyttes er opp til hver enkelt virksomhet. Kategorier av «likeverdig arbeid» skal benyttes. Som en tommelfingerregel bør oversikten skille mellom ledelse og mellomledelse, høyere og lavere saksbehandlere/fagarbeidere, samt en kategori for administrativt personale. Det bør spesifiseres hvem som inngår i kategoriene dersom det er uklart (for eksempel mellomledelse).

Kjønnsbalanse:

For å få en nyttig oversikt, er det viktig å se på andelen av hvert kjønn på hvert nivå. Samtidig er det viktig at antallet totalt på hvert nivå oppgis for å kunne se hvor store grupper det er snakk om. Det er plass til å fylle ut tall både for det året det rapporteres for («i år») og forrige år («i fjor») for å se på utviklingen.

Lønn:

Månedsførtjeneste per heltidsekvivalent. Gjennomsnittet for menn og kvinner på ulike nivåer gir mest informasjon. Eventuelt kan kvinners andel av menns lønn på hvert nivå oppgis (eks. menn 100%, kvinner 85%).

Deltid:

Andelen av hvert kjønn som arbeider deltid. Andelen av disse som eventuelt arbeider ufrivillig deltid, skrives i parentes.

Midlertidig ansettelse:

Andelen av hvert kjønn som har midlertidig ansettelse.

Foreldrepermisjon:

Andelen av totalt foreldrepermisjonsuttak som benyttes av hvert kjønn.

Sykefravær:

Sykefraværspersent for hvert kjønn. Legemeldt fravær.

Tiltak:

Dersom det er gjort personalpolitiske tiltak som for eksempel lederutvikling, kompetanseheving eller seniortiltak, er det viktig å rapportere hvordan menn og kvinner benytter seg av tiltaket. Det viktigste tiltaket bør rapporteres.

Veterinærinstituttet
Pb 750 Sentrum
0106 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/6945-2

Dato
8. januar 2026

Statsbudsjettet 2026: Tildelingsbrev til Veterinærinstituttet

Statsbudsjettet 2026: Tildelingsbrev til Veterinærinstituttet	1
1. INNLEDNING	2
2. REGJERINGENS MÅLSETTINGER	2
3. MÅL OG INDIKATORER	3
3.1 Mål	3
3.2 Hovedmål: God helse hos dyr og mennesker	3
3.2.1 Indikatorer	3
3.3 Delmål 1 – Kunnskapsbasert forvaltning	4
3.3.1 Indikatorer	4
3.4 Delmål 2 – God beredskap	5
3.4.1 Indikatorer	5
3.5 Delmål 3 – Konkurranseskraftige bionæringer	6
3.5.1 Indikatorer	6
4. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2026	6
5. ANDRE FORUTSETNINGER OG FØRINGER	7
6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2026	8
6.1 Budsjettvedtak	8
6.2 Tildeling	8

7. RAPPORTERING	8
Vedlegg 1: Styringskalenderen for 2026.....	10
Budsjettforslag for 2027.....	10
Ordinært budsjettforslag for 2027.....	10
Budsjettinnspill 2028	11
Budsjettinnspill til store satsinger for 2028.....	11

1. INNLEDNING

Vi viser til Innst. 12 S (2025–2026) og Prop. 1 S (2025–2026) for Nærings- og fiskeri-departementet og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Veterinærinstituttet i 2026.

Veterinærinstituttet er et forvaltningsorgan administrativt underlagt Landbruks- og matdepartementet. Virksomhetens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for Veterinærinstituttet som er fastsatt av Landbruks- og matdepartementet. Instruksen må sees i sammenheng med årlige tildelingsbrev fra de to departementene. Departementene har fastsatt et felles mål- og resultatstyringssystem, som ligger til grunn for styringen av instituttet.

Tildelingsbrevet fra Nærings- og fiskeridepartementet fastsetter prioriteringene innen fiskeri- og havministerens ansvarsområde, og spesifiserer konkrete oppgaver og bestillinger for 2026. Dette er ikke en uttømmende oversikt over virksomhetens oppgaver. Tildelingen skal bidra til kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap innen fiskehelse, fiskevelferd og enkelte områder innen sjømattrygghet. Departementet tar forbehold om at virksomheten innenfor gjeldende budsjettrammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til dem som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes supplerende tildelingsbrev.

2. REGJERINGENS MÅLSETTINGER

Regjeringen prioriterer arbeid med grønn omstilling i norsk maritim næring og i sjøfarten, samt sikker, effektiv og miljøvennlig ferdsel i farledene og i norske havområder. Målet for fiskeri- og havpolitikken er å utvikle en bærekraftig fiskeri- og havbruksnæring som produserer sunn og trygg sjømat med et lavt klimaavtrykk, samtidig som den bidrar til størst mulig samlet verdiskaping. Næringen skal innrettes mot en økologisk bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønnsom forvaltning av de villlevende marine ressursene og det tilhørende genetiske materialet. Fiskeriforvaltningen skal også legge til rette for sysselsetting, bosetting og verdiskaping i kystsamfunnene.

Veterinærinstituttet forventes å bidra på sine ansvarsområder for å nå målene.

3. MÅL OG INDIKATORER

3.1 Mål

Veterinærinstituttets samfunnsoppdrag fremgår av formål og oppgaver som beskrevet i instituttets vedtekter. Hovedmål og delmål for instituttet gjenspeiler at Veterinærinstituttet er en beredskapsorganisasjon med forskning, rådgivning og diagnostikk som sine kjerneoppgaver, som beskrevet i hovedinstruksen. Styringsindikatorene til hovedmål og delmål skal bidra til å belyse i hvilken grad målene nås innen blå sektor. Disse vurderingene legger grunnlaget for styringsdialogen mellom departementet og Veterinærinstituttet.

Hovedmål
God helse hos dyr og mennesker

Delmål
1. Kunnskapsbasert forvaltning
2. God beredskap
3. Konkurranseskraftige bionæringer

3.2 Hovedmål: God helse hos dyr og mennesker

Veterinærinstituttets kunnskapsutvikling om sykdommer og biosikkerhet er kontinuerlige aktiviteter og redskaper for å forebygge sykdom og sikre god helse og velferd for fisk. Veterinærinstituttet skal arbeide for å styrke biosikkerheten i havbruksproduksjonen, gjennom økt kunnskap og kompetanse om hva som kan forebygge og redusere helsetrusler hos fisk.

På havbruksområdet må Veterinærinstituttet videreutvikle kompetansen om helserisiko for fisk som følger av globalisering og klimaendringer. Dette må sees i sammenheng med FNs bærekraftsmål om at hav og marine ressurser skal brukes på en bærekraftig måte, og FAOs Guidelines for Sustainable Aquaculture. Veterinærinstituttet skal samarbeide tverrfaglig og bidra til at kunnskap om den samfunnsmessige betydningen av sykdomsbyrden i akvakulturnæringen kan utvikles, både i et økonomisk- og én helse-perspektiv.

Veterinærinstituttet skal videreutvikle kunnskapen om hvordan lakselus fra oppdrett påvirker vill laksefisk. Havforskningsinstituttet har hovedansvar for kunnskap om fiskevelferd. Veterinærinstituttet har likevel en sentral rolle i kunnskapsutviklingen på fiskevelferdsområdet ut ifra at fiskevelferd henger tett sammen med fiskehelse. I samarbeid med Havforskningsinstituttet skal Veterinærinstituttet sikre en helhetlig kunnskapsutvikling på dette feltet. Dette inkluderer forskning om hvordan man kan erstatte, redusere og forbedre dyreforsøk (3R – Replace, Reduce, Refine).

3.2.1 Indikatorer

- *Status for og endring i forekomst av relevante sykdommer.*

Veterinærinstituttet skal frembringe en oversikt over status for, og endring i forekomst av, meldepliktige sykdommer og andre alvorlige tilstander innen fiskehelse og -velferd på

havbruksområdet. Oversikten skal følges av en beskrivelse av hovedutfordringer som disse tilstandene fører med seg, og bidra til å videreutvikle kunnskap om den samlede sykdomsbyrden.

Veterinærinstituttet skal frembringe en oversikt over helsestatus hos villfisk. Der det er relevant skal denne oversikten peke på sammenhengen mellom alvorlige sykdommer hos villfisk og oppdrettsfisk.

- Egenvurdering av kvalitet og relevans av Veterinærinstituttets forskning og kunnskapsproduksjon:

Veterinærinstituttet skal gi en oversikt over og gjøre en egenvurdering av sin forskning og kunnskapsproduksjon, og synliggjøre konsekvenser av de prioriteringer som er gjort. Det innebærer bl.a. å vurdere tildelingen fra NFD innen blå sektor, kvalitet på publikasjoner, antall PhD, gjennomslag på konkurransearenaer og internasjonalt samarbeid samt i hvilken grad denne innsatsen bidrar til bedre fiskehelse.

3.3 Delmål 1 – Kunnskapsbasert forvaltning

Veterinærinstituttet skal legge vekt på å møte behovene som Mattilsynet har for kunnskap, råd og laboratoriestøtte på instituttets kjerneområder. Veterinærinstituttet skal fremskaffe kunnskapsbehov som er strategisk viktige for forvaltningen av havbruksnæringen fremover.

Tjenesteutvikling og digitalisering skal bidra til en enkel og brukervennlig forvaltning jf. Hovedinstruks for Veterinærinstituttet og Regjeringens digitaliseringsstrategi «Fremtidens digitale Norge – nasjonal digitaliseringsstrategi 2024–2030». System og plattformer for datautveksling som bidrar til bedre kunnskapsgrunnlag, bedre overvåking og økt beredskapsevne, skal være en del av dette arbeidet.

Antibiotikaresistens, sykdomsutbrudd og nye helsetrusler krever internasjonal samhandling mellom land og institusjoner. Dette krever at Veterinærinstituttet videreutvikler den internasjonale aktiviteten, blant annet gjennom FNs organisasjon for ernæring og landbruk (FAO), Verdens dyrehelseorganisasjon (WOAH) og generelt i sitt kunnskaps- og forskningssamarbeid. Departementet ser det også som relevant at instituttet bidrar med sin kompetanse i internasjonale prosesser om sjømatens bidrag til matsikkerhet.

Veterinærinstituttet skal legge til rette for at medarbeidere fra instituttet kan delta i komiteer og fagpaneler tilknyttet Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM).

3.3.1 Indikatorer

- Aktiviteter rettet mot forvaltningen:

Veterinærinstituttet skal orientere om status for prioriterte områder, som referansesenter og omfanget av formelle svar på høringer og andre forvaltningsstøtteoppgaver.

- Brukerundersøkelse hos sentrale brukere i forvaltningen:

Veterinærinstituttet skal annet hvert år informere om sentrale brukeres vurdering av kvalitet og relevans av instituttets arbeid. Veterinærinstituttet skal, basert på resultatene fra brukerundersøkelsen, foreta en vurdering av områder som kan forbedres.

3.4 Delmål 2 – God beredskap

Veterinærinstituttet skal ha ressurser og kapasitet, slik at instituttet er forberedt på å bidra til å redusere negative effekter og begrense skadevirkningene av uønskede hendelser. I dette ligger det å arbeide for å sikre tilgang på data for å sørge for god beredskap, både for meldepliktige og ikke-meldepliktige sykdommer.

Beredskapsarbeidet skal innrettes mot å:

- forutsi den nasjonale og internasjonale helsesituasjonen gjennom overvåking og analyse
- forebygge ved å etablere beredskapsplaner og ved å fremskaffe god kunnskap om sykdomsmekanismer og risikofaktorer
- oppdage og ha kunnskap om eventuelle smitte- og sykdomssituasjoner og mulighet til å oppdage nye sykdommer
- bekjempe sykdommer ved å yte bistand til Mattilsynet med råd, analyser og diagnostikk
- utvikle effektive metoder for påvisning av smitte og sykdom
- ivareta rollen som nasjonalt referanselaboratorium (NRL)
- etablere systemer som gir rask og effektiv samhandling om helsedata, analyser og råd med brukerne av Veterinærinstituttet tjenester

3.4.1 Indikatorer

- Vurdering av instituttets beredskapsevne og håndtering av sykdomsutbrudd.

Veterinærinstituttet skal særlig synliggjøre utvikling av digital infrastruktur og forebyggende tiltak, herunder hvordan digitaliseringen bidrar til bedre kunnskapsgrunnlag, overvåking og økt beredskapsevne.

- Vurdering av kvalitet og relevans samt ressursbruk på overvåkingsprogrammer.

Veterinærinstituttet skal gi statusbeskrivelser av overvåkingsprogrammer relevante for oppdrettsfisk.

- Vurdering av tilgang og kvalitet på data.

Veterinærinstituttet skal i vurderingen inkludere både meldepliktige og ikke-meldepliktige sykdommer. Veterinærinstituttet skal vurdere om tilgang og kvalitet på data er tilstrekkelig og eventuelle konsekvenser av svakheter i tilgang og kvalitet på data.

3.5 Delmål 3 – Konkurranseskraftige bionæringer

Sentralt for en mer sirkulær bioøkonomi er å utvikle løsninger og regelverk som gir trygg gjenbruk i mat- og fødkjeden. Dette vil kreve økt dokumentasjon og oppdaterte risikovurderinger, og Veterinærinstituttet må bidra med kompetanse knyttet til smittestoff og fremmedstoff.

3.5.1 Indikatorer

- Volum av oppdragsprosjekter fordelt på næringer og tema:

Veterinærinstituttet skal synliggjøre omfanget av kontakt og næringslivets bruk av Veterinærinstituttets tjenester og hvordan inntektene fordeler seg på delmålene.

- Aktiviteter rettet mot næringslivet:

Veterinærinstituttet skal gi oversikt over formidling av kunnskap, råd om forebygging og sykdomshåndtering, og vurdere opp mot behovene i næringen.

- Arbeid med ikke-meldepliktige sykdommer:

Veterinærinstituttet skal gi en oversikt over omfang og inntekter fra diagnostikk av ikke-meldepliktige sykdommer hos oppdrettsfisk.

- Informasjon og tilbakemeldinger fra Veterinærinstituttets brukere i bionæringene:

Veterinærinstituttet skal gi informasjon om brukernes vurdering av kvalitet og relevans av Veterinærinstituttets arbeid. Veterinærinstituttet skal, basert på brukernes tilbakemeldinger, foreta en vurdering av områder som kan forbedres.

Faste leveranser fra Veterinærinstituttet

- Veterinærinstituttet skal utarbeide en årlig status for norsk fiskehelse hos oppdrettsfisk (fiskehelserapporten) og villfisk (villfiskrapporten).
- Veterinærinstituttet skal levere kunnskapsgrunnlag om hvordan lakselus fra oppdrett påvirker vill laksefisk, jf. mandat for styrings- og ekspertgruppen for vurdering av lakseluspåvirkning.
- Veterinærinstituttet skal i sin rapportering vurdere sitt arbeid med biosikkerhet, herunder gi en oversikt og vurdering av sin diagnostiske aktivitet på prøver av både listeførte og ikke-listeførte sykdommer hos fisk.

4. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2026

Instituttet skal bidra til en risikobasert overvåking av fiskehelsen, slik at nye trusler kan oppdages og varsles tidlig. Instituttet skal øke kunnskapen om smittestoff og de viktigste drivere for sykdomsutvikling og dødelighet hos oppdrettsfisk og villfisk. Instituttet skal videreutvikle systemer og metoder for tidlig varsling og rask og presis fiskediagnostikk, både av kjente og ukjente eller nye sykdommer. I den forbindelse skal Veterinærinstituttet bygge opp kompetanse til å kunne belyse hvordan ny teknologi kan endre risikobildet.

Veterinærinstituttet skal bidra inn i arbeidet med oppfølging av Meld. St. 8 (2024–2025) *Dyrevelferd* og Meld St. 24 (2024–2025) *Fremtidens havbruk*.

Veterinærinstituttet skal bistå departementet i forbindelse med søksmål fra en rekke havbruksselskaper knyttet til vedtak om nedtrekk av produksjonskapasitet i 2022 og 2024. God beredskap er avhengig av god oversikt over nasjonal helsestatus hos oppdrettsfisk og villfisk, og bygger på overvåking, nødvendig tilgang på helsedata, diagnostikk av høy kvalitet av risikobasert materiale og forskning. I dialog med forvaltning og næringsaktører skal instituttet arbeide for en så god tilgang til relevante data og prøver som mulig. Videre skal instituttet samarbeide med relevante etater og institusjoner om digitalisering, datatilgang og -deling for å sikre effektive løsninger, samt at data gjøres tilgjengelig for gjenbruk.

Sjømat ventes å få økt betydning for utviklingen av bærekraftige matsystemer og matsikkerhet, både nasjonalt og globalt. Det er en viktig samfunnsoppgave for Veterinærinstituttet å støtte næringsliv og myndigheter i å videreutvikle bærekraftig produksjon og uttak av biomasse på land og i havet, herunder økt utnyttelse av biologiske ressurser i sirkulære kretsløp.

Veterinærinstituttet skal bidra til oppfølging av samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr gjennom å utvikle kunnskapsgrunnlag for regelverksutvikling, og på den måten økt utnyttelse av restråstoff og biprodukter fra land og hav til fôr og fôrproduksjon. Tilsvarende skal instituttet gi kunnskapsbaserte faglige råd som støtter opp under samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi, og med det overgangen til en mer sirkulær økonomi.

Omstillingen til mer sirkulære verdikjeder fordrer regelverk og standarder som gir trygg gjenbruk i mat- og fôrkjeden. Veterinærinstituttet skal bidra med kunnskap som støtter opp under dette. Videre skal instituttet bidra til dokumentasjon og oppdaterte risikovurderinger for å ivareta norske interesser i regelutviklingen i EU. Det vises til tilsvarende føringer i tildelingsbrev fra Landbruks- og matdepartementet.

5. ANDRE FORUTSETNINGER OG FØRINGER

Med bakgrunn i at Landbruks- og matdepartementet er administrativt ansvarlig for Veterinærinstituttet, viser vi til Landbruk- og matdepartementets tildelingsbrev for beskrivelse av fellesføringer, herunder målsettinger for å nå bærekraftsmålene, andre føringer og fullmakter.

6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2026

6.1 Budsjettvedtak

For Veterinærinstituttet er det fattet budsjettvedtak på kap. 928.

Utgifter

		(1000 kr)
Kap. 928	Annen marin forskning og utvikling	Beløp
Post 50	Tilskudd til Veterinærinstituttet	80 704

Tildelingen vil bli overført fra departementet til Veterinærinstituttet i kvartalsvise rater.

Veterinærinstituttet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2026 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.).

6.2 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningen på kapittel 928, post 50, stilt til disposisjon for Veterinærinstituttet.

7. RAPPORTERING

Det skal rapporteres om måloppnåelsen og bruken av midlene i virksomhetens årsrapport, jf. de krav som framgår av Veterinærinstituttets hovedinstruks og av tildelingsbrevene fra hhv. Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Årsrapporten sendes Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet innen 15. mars 2026.

I tillegg bes Veterinærinstituttet levere rapport for 2. tertial i tråd med krav i virksomhetsinstruksen. Frist for oversendelse er 1. oktober 2026 (tilstanden pr. 31. august).

Med hilsen

Yngve Torgersen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Vegard Haukeland
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Havforskningsinstituttet
Landbruks- og matdepartementet
Mattilsynet
Riksrevisjonen

Vedlegg 1: Styringskalenderen for 2026

Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter i 2026.

Budsjettforslag for 2027

Ordinært budsjettforslag for 2027

Frist: 16. mars 2026

Budsjettforslaget skal vise hvordan virksomheten vil prioritere sine ressurser det kommende året gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år. Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon om virksomhetens strategiske planer i styringsdialogen og for departementets arbeid med Prop. 1 S. Proposisjonen skal, i tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post, tydelig formidle hovedprioriteringene for den enkelte virksomhet.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i virksomhetens fastsatte mål og strategier innenfor gjeldende budsjettramme. Videre skal forslaget inneholde:

- En vurdering av risikoer/ev. endringer i rammebetingelsene som kan få betydning for budsjettet i 2027. Det kan eventuelt vises til tidligere innsendte risikovurderinger og eventuelle endringer i risikobildet i forhold til forrige risikorapportering.
- En omtale av hovedprioriteringer for 2027. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de viktigste områdene som virksomheten vil prioritere i 2027.
- En omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.
- En oversikt over utgifter per virksomhetsområde/hovedområde for årene 2025 (regnskapstall), 2026 (gjeldende budsjett) og 2027 (forslag gitt dagens ramme).

Budsjettinnspill 2028

Budsjettinnspill til store satsinger for 2028

Frist: 2. november 2026

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse om 2028-budsjettet, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger.

Det vises til nærmere omtale for utforming av satsingsforslag i FINs rundskriv R-9/2025 som er publisert her [Finansdepartementets rundskriv - regjeringen.no](https://finansdepartementet.no/rundskriv).

Oppsummering

Kort oppsummering av satsingsforslaget, 1-3 setninger og maks 1/2 side som inneholder informasjon om:

- Tiltakets formål og varighet.
- Utgifter i 2028 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
- Kapittel og post på NFDs område
- Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs felleskap./post)
- Andre kapitler og poster som ev. blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet, og hva vil vi oppnå med satsingsforslaget? Det må (a) gjøres rede for risiko, og utvikling fremover, ved uendret bevilgning, (b) fremgå tydelig hvilken merverdi, som forventes oppnådd, hvis forslaget gjennomføres, og (c) opplyses om hvorfor de ressurser som i dag brukes på formålet, ikke kan brukes mer effektivt eller omprioriteres.
2. Hvilke tiltak er relevante og vurdert? Det skal klart fremgå hvilke alternative tiltak som er vurdert.

3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de og hvem blir berørt? Dette svaret vil blant annet kunne utdype den kortfattede redegjørelsen under spørsmål 1 ovenfor.
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor? Blant de alternative tiltak som er vurdert (ref. spørsmål 2), må det forklares hvorfor det anbefalte tiltaket bør velges fremfor de andre.
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

DFØ har utarbeidet [Veileder til utredningsinstruksen](#), som gir detaljerte retningslinjer om hvordan disse spørsmålene kan besvares.

For forslag som ventes å ha vesentlige nytte- eller kostnadsvirkninger, skal det også utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal utarbeides en overordnet gevinstrealiseringsplan for forslag der det er relevant. Formålet med gevinstrealiseringsplanen er å gi departementet og regjeringen et bedre grunnlag for systematisk utredning, synliggjøring, oppfølging og rapportering av gevinster fra arbeid med tiltak som kan gi bedre ressursbruk og økt handlingsrom.

Gevinstrealiseringsplanen skal inneholde en oversikt over nettogevinstene for offentlig sektor ved tiltaket. Et tiltak kan også ha nytteeffekter og gevinster uten at det gir netto budsjettgevinster for staten. Gevinster, eksempelvis i form av høyere kvalitet i tjenestene og økt produksjon for samme ressursinnsats, skal beskrives, og det skal redegjøres for hvordan disse skal følges opp. Planen kan bygge videre på svarene på utredningsinstruksens spørsmål 4 og 6.

Ved behov skal tilleggsopplysningene også omfatte gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, inkl. kontakt med berørte parter.